

Sotsiaalministeerium
Eesti Linnade ja Valdade Liit

Meie: digitaallkirjas nr 1-8-2/21/20

Ettepanekud lisameetmeteks lapsevanemate toetamisel

Käesolevaga esitab MTÜ Lastekaitse Liit ettepanekud lisameetmeteks lapsevanemate toetamisel. Riigikogule ja Vabariigi Valitsusele esitatud pöördumises: Aeg on kuulata hääletute hääli! rõhutas Lastekaitse Liit lisaks laste toetamisele vajadust toetada ka lapsevanemaid. Selliste kriiside ajal nagu COVID-19 pandeemia on riik silmitsi tõsiste katsumustega – inimesed, kes vajasid abi ja toetust juba varem, vajavad seda endiselt ning abivajajate arv suureneb. Samas ei tohi ka tulevikusihte seades unustada pandeemia psühholoogilist mõju, sh hirmu, ebakindlust, sotsiaalset isolatsiooni¹ - kuna selle tagajärjed on ka tulevikus.

Riik on kavandamas kriisimeetmeid koroonaperioodil tekkinud vajaduste leevendamiseks. Lastevanemate vajaduste väljaselgitamiseks viis MTÜ Lastekaitse Liit ajavahemikul 22.-23. märts 2021 lastekaitsetöötajate seas läbi digitaalse küsitluse „**Mida lapsevanemad praegu kõige enam vajavad, et toime tulla?**“. Lastekaitse Liidu ajend lastekaitsetöötajate seas küsitluse korraldamiseks oli kantud asjaolust, et lastekaitsetöötajad eesliinitöötajatena näevad oma töös igapäevaselt laste ja perede muresid, ning kitsaskohti ja vajadusi, mida koroonaperiood on peredes kaasa toonud.

Käesolevale kirjale lisatud koondanalüüs sisaldab lastekaitsetöötajate ettepanekuid üle kogu Eesti. Küsitlusele vastasid lastekaitsetöötajad 25-st omavalitsusest üle Eesti, seega on koondanalüüsis esindatud kolmandik kõikidest KOV'idest. Lastekaitsetöötajate kui eesliinitöötajate vaade esitab reaalse pildi tänasest Eestist, kus laste ja lastevanemate toetuseks tuleb nüüd ja kohe tuge pakkuda.

Kas ja millist abi lapsevanemad praegu vajavad – sellise küsimuse esitas Lastekaitse Liit ka oma Noortekogu noortele. Alljärgnevalt tsitaat 16-aastaselt noorelt: *Lapsevanematel on kindlasti vaja tuge. Minul endal pole suur pere, ema, isa, vend ja mina, aga suurtelastelistel peredel, kes elavad korterites nelja seina vahel, peaks olema vaheldust. Lapsevanemad on praegusel ajal need, kes aitavad meid, lapsi ja noori, rajal hoida või siis just vastupidi, annavad oma tusatuju meile edasi endale teadmatagi. Me saame aru kui meie vanemal on midagi pahasti, me lihtsalt tunnetame seda kusagil enda sees kuna oleme ju osa neist. Kui nendel on raske, siis on ka meil kivi südamel ja seda tihti ise teadmatagi, mis meid vaevab, lihtsalt istub üks tume pilv pea kohal. Kõigi heaolu nimel võiks olla ka lapsevanematele praegusel ajal tasuta kättesaadav nõuandev liin või e-mail, kus saab jääda anonüümseks. Paljud täiskasvanud ei tea üldse, kust abi küsida või siis arvavad, et oh mis mina, mida mina loen ning ei pöördugi abi poole kuigi võibolla seda väga vajavad.*

Kärisemise saab peatada ainult koostöös, laste ja perede toetamisse peavad senisest enam panustama riik ja omavalitsused, aga protsessides saavad oma panuse anda ka mittetulundus- ja erasektor. Igakülgsel koostööle lootma jäädes ning edaspidi jätkuvalt valmis protsessi panustama.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Varje Ojala

MTÜ Lastekaitse Liit juhatuse liige

¹ Imran, N., Zeshan, M., Pervaiz, Z. (2020). Mental health considerations for children & adolescents in COVID-19 Pandemic. *Pakistan Journal of Medical Sciences*, 36, 1–6.

Jiao, W.Y., Wang, L.N., Liu, J., Fang, S.F., Jiao, F.Y., Pettoello-Mantovani, M., Somekh, E. (2020). Behavioral and emotional disorders in children during the COVID-19 Epidemic. *The Journal of Pediatrics*, <http://dx.doi.org/10.1016/j.jpeds.2020.03.013>.